

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej 9 maja 2023 r.,
w sprawie **K.F.**,
skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu narkomanii,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 845/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin Prawobrzeże i Zachód w
Szczecinie
z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt IV K 24/22

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt IV K 24/22, K.F. został uznany za winnego tego, że:

1. w okresie od daty bliżej nieustalonej do dnia 3 maja 2021 r. w S., działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi osobami, wbrew przepisom art. 33-35, art. 37, art. 40 i art. 40a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o

- przeciwdziałaniu narkomanii, w ramach przyjętego podziału ról uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej wadze 99,37 grama netto, w ten sposób, że przyjął je od nieustalonej osoby, a następnie przewoził samochodem osobowym marki C. o nr rej. [...], z przeznaczeniem do dalszej dystrybucji, tj. czynu z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, za który wymierzona mu została kara 3 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda,
2. w dniu 3 maja 2021 r. w S przy ul. [...] prowadził w ruchu lądowym pojazd marki C. o nr rej. [...], znajdując się pod wpływem substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o stężeniu 858 ng/ml we krwi, tj. czynu z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzona mu została kara 6 miesięcy pozbawienia wolności,
 3. w dniu 3 maja 2021 r. w S. na terenie garażu przy ul. [...]1 przy budynku nr [...] posiadał wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii substancję psychotropową w postaci amfetaminy w ilości 1,10 grama netto, tj. czynu z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, za który wymierzona mu została kara 3 miesięcy pozbawienia wolności,
- na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wyżej kary pozbawienia wolności zostały połączone i wymierzono karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, dokonując na jej poczet stosownych zaliczeń rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie; na podstawie art. 70 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 44 § 2 k.k. orzeczono wobec skazanego przepadek dowodów rzeczowych w postaci zatrzymanych środków odurzających, opakowań i przedmiotów służących do ich porcjowania; na podstawie art. 42 § 2 k.k. za czyn 2 orzeczony został zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 6 lat; na podstawie art. 43a § 2 k.k. za czyn 2 zasądzono od skazanego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 5000 zł; na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii za czyn 1 zasądzono od skazanego na rzecz Stowarzyszenia w B. nawiązkę w kwocie 2000 zł; orzeczono nadto w przedmiocie kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca skazanego:

1. w zakresie sprawstwa, a tym samym winy oraz wymiaru całej kary odnośnie do czynu opisanego w punkcie 1,
2. w zakresie wymiaru kary odnośnie do czynu opisanego w punkcie 2,
3. w zakresie wymiaru kary odnośnie do czynu opisanego w punkcie 3,
4. w zakresie wymiaru kary łącznej 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności odnośnie do czynów opisanych w punktach 1-3 części opisowej wyroku,
5. w zakresie wymiaru orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów,
6. w zakresie nawiązki orzeczonej na rzecz Stowarzyszenia.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów postępowania tj. art. 5 § 2 k.p.k. w związku z art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy i rozstrzygnięcie niedających się usnąć wątpliwości na niekorzyść skazanego, poprzez wyrażenie przez Sąd *meriti* niezasadnego poglądu, że w sprawie zastosowano art. 5 § 2 k.p.k. już na etapie postępowania przygotowawczego wobec wątpliwości i braku jednoznacznego dowodu na przewóz środków odurzających przez granicę, zmieniono zarzut na udział w obrocie - a tym samym, spełniono dyrektywy płynące z powyższego artykułu i niemożliwe było skorzystanie z nich na etapie postępowania sądowego, w sytuacji gdy:

- w sprawie istniały nadal takie same wątpliwości co do udziału K. F. w obrocie narkotykami, jak co do przewozu ich przez granicę, brak było bowiem dostatecznych i jednoznacznych dowodów, potwierdzających przemyt lub udział w obrocie,
- zastosowanie w ograniczonym zakresie art. 5 § 2 k.p.k. na etapie postępowania przygotowawczego nie zwalnia Sądu *meriti* od zastosowania tegoż przepisu na etapie postępowania sądowego,
- ilość posiadanych środków (choć znaczna) wskazuje, że mogły być przeznaczone przez skazanego na własny użytek, albowiem ich waga oscylowała w granicach 100 gram,
- w sprawie nie ustalono i nie przesłuchano innych osób, które mogłyby uczestniczyć w ewentualnym procederze obrotu środkami odurzającymi,

- w sprawie nie ustalono czy handel narkotykami posiadanymi przez skazanego rzeczywiście się odbywał,

ponadto

zaskarżonemu orzeczeniu autor apelacji zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności za czyny opisane w punktach 2-3, a także odnośnie zastosowania środka karnego w zakresie zakazu prowadzenia pojazdów na okres 6 lat oraz w zakresie wymierzonej nawiązki w wysokości 2000 zł na rzecz Stowarzyszenia.

W konsekwencji obrońca wniósł o:

- uniewinnienie skazanego, odnośnie do czynu opisanego w punkcie 1,
- ewentualnie zmianę wyroku w tym zakresie i uznanie, iż czyn ten stanowi przestępstwo opisane w art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz wymierzenie za ten czyn wyłącznie kary roku pozbawienia wolności,
- zmianę wyroku w zakresie kary odnośnie do czynu opisanego w pkt 2 i wymierzenie za ten czyn kary nieizolacyjnej,
- zmianę wyroku w zakresie kary odnośnie do czynu opisanego w pkt 3 i wymierzenie za ten czyn kary nieizolacyjnej,
- zmianę wyroku w zakresie orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i skrócenie tego okresu z 6 lat do 5,
- zmianę wyroku w zakresie orzeczonej nawiązki na rzecz Stowarzyszenia poprzez jej wyeliminowanie.

Alternatywnie obrońca zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności za czyny opisane w punktach 1-3 oraz w zakresie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy oskarżyciel publiczny na rozprawie w dniu 24 lutego 2022 r. wnosił o orzeczenie względem skazanego kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie względem skazanego kary pozbawienia wolności w takim wymiarze.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 845/22, zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy. Orzeczono również w przedmiocie kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Od tego wyroku kasację złożył obrońca skazanego, zarzucając rażące naruszenie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., tj. przeprowadzenie nienależytej kontroli odwoławczej i utrzymanie w mocy rażąco niesprawiedliwego orzeczenia, wydanego z naruszeniem przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k. w związku z art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usnąć wątpliwości na niekorzyść skazanego i wyrażenie przez Sądy obu instancji niezasadnego poglądu, że w sprawie skazanego zastosowano art. 5 § 2 k.p.k. już na etapie postępowania przygotowawczego, a tym samym spełniono dyrektywę płynącą z powyższego artykułu i niemożliwe było skorzystanie z nich na etapie postępowania sądowego, w sytuacji gdy:

- w sprawie istniały nadal takie same wątpliwości co do udziału K.F. w obrocie narkotykami, jak co do przewozu ich przez granicę, brak było bowiem dostatecznych i jednoznacznych dowodów potwierdzających przemyt, lub udział w obrocie,
- zastosowanie w ograniczonym zakresie art. 5 § 2 k.p.k. na etapie postępowania przygotowawczego, nie zwalniało Sądu meriti od zastosowania tegoż przepisu na etapie postępowania sądowego,
- ilość posiadanych środków (choć znaczna) wskazuje, że mogły być przeznaczone przez skazanego na własny użytek, albowiem ich waga oscylowała w granicach 100 gram.

Podnosząc powyższy zarzut, autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód oraz przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator zawnioskował o jej oddalenie z uwagi na oczywistą bezzasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym. Celem wstępu przytoczyć należy kilka uwag, odnoszących się do wymogów stawianych przez

ustawę względem konstrukcji nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Chodzi o merytoryczną zawartość, wyrażającą się w zakresie możliwych do sformułowania zarzutów, co normuje przepis art. 523 § 1 k.p.k. Wymienione w tym przepisie podstawy kasacyjne ukształtowane zostały w sposób autonomiczny, a zarazem wysoce sformalizowany

- z racji tego, że kasacja służy weryfikacji prawomocnego orzeczenia, objętego domniemaniem prawidłowości i zarazem podlegającego wykonaniu. Oznacza to, że niedopuszczalne jest sięganie po normę odsyłającą w zakresie nieuregulowanym (art. 518 k.p.k.) do zarzutów określonych w art. 438 k.p.k. W świetle powyższego stwierdzić trzeba, że nie może być przedmiotem zarzutu kasacyjnego powielanie argumentacji apelacyjnej, nawet przy odwołaniu się do naruszenia przez sąd II instancji art. 433 § 2 k.p.k., którego znaczenie w rozpoznanej kasacji miało czysto instrumentalny charakter. Nie doszło bowiem w istocie do obrazy powyższego przepisu, gdyż sąd odwoławczy dokonał prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku sądu I instancji, należycie rozważył podniesione w apelacji zarzuty i wskazał powody ich nieuwzględnienia. Natomiast sam fakt nieakceptowania zaprezentowanego toku rozumowania nie dowodzi naruszenia wskazanej powyżej regulacji, definiującej standardy kontrolne wyroku. W ramach odpowiedzi na powtórzony obecnie w kasacji zarzut 1 apelacji sąd ten wskazał na brak zrozumienia przez obrońcę wywodów odnoszących się do zagadnienia związanego z regułą wyrażoną w art. 5 § 2 k.p.k. Następnie objaśnił, na czym ta wadliwość rozumowania polegała. Powielając błędne zapatrywania w kasacji, obrońca zignorował te, skądinąd trafne, uwagi i konsekwentnie dążył do wykazania, że zastosowanie reguły *in dubio pro reo* w postępowaniu przygotowawczym stanowiło asumpt do odmowy sięgnięcia po ową regułę przez sąd *meriti*. Jest to zaś twierdzenie całkowicie dowolne. Nie można go było wyprowadzić z żadnego fragmentu uzasadnienia sądu I czy II instancji. Owszem – co już wyjaśniał sąd *ad quem* – była mowa w uzasadnieniu sądu I instancji o rozstrzygnięciu w sprawie niedających się usunąć wątpliwości już na etapie postępowania przygotowawczego, co miało wyrażać się w zakwalifikowaniu działania skazanego nie jako przywóz narkotyków z zagranicy, lecz udział w obrocie, jednakże celem tych wywodów nie było uwolnienie się od obowiązku respektowania powyższej zasady. Było to jedynie

przykładowe wskazanie, w ramach rozważań czynionych w aspekcie art. 5 § 2 k.p.k., przytoczone dla pełniejszego zobrazowania na podanym przykładzie samej istoty ujętych w tym przepisie wątpliwości. W żadnym natomiast wypadku nie mogło być mowy o tym, by ten przykład miał stanowić powód do uznania się przez sąd za zwolniony od rozważenia możliwości stosowania tej reguły w postępowaniu jurysdykcyjnym. Przeczy temu wszak już samo uzasadnienie wyroku, w którym uwaga sądu skoncentrowana została między innymi na tej materii, zaś brak niedających się usunąć wątpliwości został wykazany niezależną od powyższego przykładu argumentacją, która przekonuje, że nie było przesłanek do ich stwierdzenia, skoro ocena materiału dowodowego czyniona w sposób podyktowany treścią art. 7 k.p.k. pozwoliła na ustalenie wszystkich okoliczności sprawy. Fakt, że obrońca dostrzega wątpliwości, których w jego ocenie przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wyeliminowało, mające bezpośrednio przekładać się na łagodniejszą kwalifikację prawną czynu polegającego na udziale w obrocie narkotykami, nie oznacza, że obowiązek ich powzięcia spoczywał również na sądzie. Przypomnieć trzeba, że genezą owych wątpliwości nie może być to, że materiał dowodowy jest niejednorodny, gdyż kluczowym zadaniem sądu jest wyłonienie wiarygodnych źródeł dowodowych i na ich podstawie zrekonstruowanie stanu faktycznego sprawy, czemu sąd *in casu* sprostał. Ich podłoża nie należy również upatrywać w tym, że bazę dowodową owej rekonstrukcji stanowiły dowody dla skazanego niekorzystne. Dla uznania prawidłowości takiego procedowania wystarczające jest bowiem to, że zaprezentowany w tej materii przed wszystkim przez sąd I instancji, ale również i sąd odwoławczy w ramach przeprowadzonej kontroli instancyjnej proces rozumowania nie uchybiał regułom logiki oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Reasumując, stwierdzić zatem należało, że podstawą kasacji okazał się być brak akceptacji stanowiska sądu I instancji, które zdaniem skarżącego niezasadnie zostało zaaprobowane przez sąd odwoławczy. Podzielenia wymagały w tych uwarunkowaniach zapatrywania wyrażone w pisemnej odpowiedzi na kasację, wedle których zarzut nierzetelnej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie był tylko próbą wywołania ponownej tego rodzaju kontroli, która na obecnym etapie postępowania jest

wszelko niedopuszczalna. Z tych względów kasacja podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k., co implikowało wydanie orzeczenia o kosztach postępowania, stosownie do treści art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

D. P.

[ł.n]